

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ 29.5.80

«Θά βοηθήσω τούς καλλιτέχνες άν εκλεγῶ ἀκαδημαϊκός»

Η ΦΡΟΣΦ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ — ΜΕΝΕΓΑΚΗ, Η ΜΟΝΗ
ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Η «Μπαλλarina»
της Φρόσφ
Ευθυμιάδη
— Μενεγάκη
φιλοτεχνημένη
από σφουρήλατο
ορείχαλκο.

Η Ἀκαδημία Ἀθηνῶν θά ἀνοίξη τίς πύλες της σέ μιά γυναίκα; Είναι ἕνα ἐρώτημα πού ἔχει τεθῆ καί παλαιότερα, ἀλλά δέ δόθηκε ἀμέση ἀπάντησις ποτέ.

Σήμερα καλεῖται ἡ δλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν νά ἀποφασίσῃ ἂν θά περιλάβῃ στούς κόλπους της μιά Ἑλληνίδα γλύπτρια, τὴν Φρόσφ Ευθυμιάδη — Μενεγάκη, πού χτύπησε τὴν πόρτα της καί ἐπέθεσε στὸ «ἡμιτελικό» τοῦ ἀγῶνος, διεκδικώντας ἕνα θέσι ἀνάμεσα στούς ἀσφαλοῦς. Ἐχει μάλιστα προταθῆ, δεύτερη κατὰ σειρά, μὲ πρῶτο τὸν Ι. Παππά καί τρίτο τὸν Ν. Περαντινὸ γιὰ τὴν κατάληψι τῆς ἐδρας γλυπτικῆς πού κατέχει ὁ Βάσος Φαληρέας. Ἄραγε ἡ κ. Ευθυμιάδη — Μενεγάκη θά σπῆσῃ τὸ φράγμα τῆς ἀνδροκρατίας πού κυριαρχεῖ στὴν Ἀκαδημία ἀπὸ τῆς Ἰδρυσεῦς της καί θά καθιστήσῃ νά καταλάβῃ τὸν ἐπίτιμο τίτλο πού διεκδικησαν ἐλάχιστες Ἑλληνίδες, ἀλλὰ δὲν κέρδιζε καμμιά, μὲ ἐξαιρέσι δέξασα τὴν Ἄλκη Θυλὸ πού εἶχε ἐκλεγῆ πρόεδρος μέλος της, ἀφοῦ πρῶτα εἶχε διαθέσι ὅλη της τὴν περιουσία στὸ Ἰδρυμα «Οὐδανῆ» πού λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἡ Φρόσφ Ευθυμιάδη — Μενεγάκη κατασκευασμένη ἀπὸ τὴν ἐπιθυμητὴν υποδοχὴ πού ἐκείνην στὸ γεγονός τῆς υποψηφιότητός της οἱ ἄλλοι συναδέλφοί της, μὰς εἶπε, πὼς «ἂν θελήσῃ ὁ Θεὸς καί μὴ σὰ μέλος τῆς Ἀκαδημίας στούς κόλπους της, θά προσπαθήσῃ νά χρησιμοποίησῃ ὅλες τίς δυνατότητες πού ἔχει τὸ Ἰδρυμα γιὰ τὴν δόξαια τῶν καλλιτεχνῶν καί τὴν προαγωγὴ τῆς τέχνης».

Ελεύθερος Κόσμος, 29/5/1980

«Οἱ γλύπτες στὸν τόπο μας — τόνισε — εἶναι οἱ φτωχοὶ συγγενεῖς τοῦ δουλεύοντος σκληρὰ γιὰ νά ὑποδείξουν τὴν πέτρα, τὸ μάρμαρο, τὸ σίδηρο, τὸ χαλκὸ καί δὲν ἀπολαμβάνουν οὔτε τῆς ἐλαχίστης θηκῆς ἢ ὑλικῆς ἐνίσχυσεως».

Ἡ κ. Μενεγάκη θεωρεῖται μιά ἀπὸ τίς λίγες Ἑλληνίδες γλύπτρι-ες πού κατάφεραν νά βρῶν ἀνομολογικὰ τὰ παραδοσιακὰ καί τὰ σύγχρονα στοιχεῖα τέχνης. Ἐκίνησε τὴν καριέρα της ἀκολουθώντας τὰ χιῶρια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πηλοπλαστῶν.

«Ἀπὸ τὰ πρῶτα σχολικὰ χρόνια μου, λέει ἡ ἴδια, ἀγάπησα τίς Ταναγραῖες καί τὴν ἀγγειοπλαστικὴ τῆς Μινωικῆς Κρήτης καί ἀποφάσισα, μὲ τὴν νεανικὴ δύναμι καί αἰσιοδοξία πού εἶχα, νά συμβάλω στὴν ἀνάστασι τῆς παράχαιτης καί λησμονημένης αὐτῆς τέχνης».

Ἔτσι, ἐπέισε τὸν πατέρα της νά τὴν στείλῃ γιὰ σπουδὲς στὴν Βιέννη. Ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὴν Κρατικὴ Σχολὴ Ἐπιμορφωμένων Τεχνῶν μὲ ἀρίστη καί γρήγορη ἐπιτυχία γιὰ νά περατήσῃ καί νά ἐρευνησῆ σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμὴ τοὺς τόπους πού δημιουρήσανε τὰ κεραμικὰ τοῦς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες: στὴν Κρήτη, στὴν Τανάγρα, στὴν Κόρινθο καί στὴν Αἴγινα.

Γιὰ τὰ «Ζῶα τῶν Ἄνδρων» ἀλλὰ καί γιὰ ἄλλα ἔργα της τῆς ἴδιας περιόδου, ὁ Σπύρος Μελᾶς, ἔγραψε:

«Ἡ Ευθυμιάδη ἔμεινε σὲ μιά θαυμαστὴ ἰσορροπία. Δὲν ἐσχισμάτισε τὰ «ζῶα» της μὲ ὑπερβολικὸ στυλιζαρισμό. Κάτω ἀπὸ τὴν ἰδεατὴ μορφή πού τοὺς ἔδωσε, πάλαιτι σφαιριγίλη, ζωντανὴ ἢ πραγματικότη-
τα».

Τὸ ἐπόμενο βῆμα τῆς γλύπτρι-ας ἦταν τὰ γυναικεία γυμνά, οἱ χορευτικὲς φιγούρες καί οἱ προτομὲς τοῦ Καζαντζάκη, τοῦ Μυριδη-λή, τοῦ Πικιώνη, τοῦ Σπύρου Με-λά καί ἄλλων προσωπικότητων τῆς ἐποχῆς.

«Ἡ γοητεία τοῦ νά δομᾶ-ζες τὰ ἀνέκφραστα φύλλα ἢ τίς βέργες μετάλλου — θά πῆ ἡ γλύπτρια ἀργότερα — τὸ νά τοὺς δίχης ζωὴ μὲ τὸ σφουρήλατο καί μὲ τὴ φλόγα, τὸ νά μπορέσῃ νά δώσῃ στὰ ἔργα σου ἐλαφράδα, κίνησι καί πέταγμα, δίχως νά ἐξαρτάσαι ἀπὸ ἐνδιάμεσα ὑλικά, εἶναι αὐτὸ πού μ' ἔκανε ν' ἀντικατα-στήσω τὴν τερακότα».

Ἐπισκέφθηκε μουσεῖα παρτιπ-στήμια καί ἄλλους χώρους τέχνης γιὰ νά μελετήσῃ ἀπὸ κοντὰ τὰ σύγχρονα ἐπιτεύγματα τῆς γλυ-πτικῆς.

«Οἱ φάσεις τῆς ἀνοδικῆς της πορείας», λέει ὁ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, «εἶναι τρεῖς: ἀναπτύσσασαι, σχηματίζασαι, ἀσείρασαι. Ἡ ἀσείρασι ὑστέρᾳ ἀπὸ τὴν ἀνημποποίησι, ἐρχε-ται ν' ἀποκαλύψῃ τὴν ὕψι τοῦ κόσμου τῆς Ευθυμιάδη. Ἄν προσέξουμε τὴν «Γυναίκα τοῦ Λῶτ» θά νιώσουμε μὲ ποῖο